

TÜRKLERİN OLDUĞU MAHALLEYE İKİ AYRI EKİP

Prof. Dr. Abdurrahman KILIÇ

İTÜ Makina Fakültesi

İstanbul İtfaiye Müdürlüğüm sırasında Almanya itfaiyesiyle, daha çok da Berlin itfaiyesiyle, müşterek çalışmalarımız oldu. İstanbul İtfaiyesi'nde kullanılan araçların tamamı Almanya standartlarına göre üretildiğinden, Almanya itfaiyesi ile ilişkilerimiz diğer ülkelere göre daha yakındı. Beraber birçok çalışma yürüttük. Belli aralıklarla, Berlin İtfaiye Müdürlüğü'nden bazı elemanlar İstanbul'a geliyordu ve İstanbul İtfaiyesi'nden bazı elemanlar Berlin'e gidiyordu. Ben de İstanbul İtfaiye Müdürü olarak Berlin'e iki kez gittim. Bir defasında Berlin İtfaiye Müdürü Hern Brömer şehri gezdiriyordu. Söz, halkın yangın sırasındaki davranışından açıldı. "Biliyor musunuz, Türklerin olduğu mahallede yangın çıktığında iki ayrı ekip gönderiyoruz" dedi. Anlam veremedim. Niye ki, dercesine yüzüne baktım. "Ekiplerden biri sizinkilerin söylediklerini yapıyor, diğer ekip de yangını söndürüyor" dedi. "Şuraya su tutun, şuradan müdahale edin veya daha fazla su sıkın gibi isteklerde bulunuyorlar. Bu isteklerin çoğu yanlış oluyor ve yangının söndürülmesini geciktiriyor. İsteklerini yapmadığınız takdirde ise itfaiye yanlış müdahale etti veya kasıtlı olarak söndürmedi gibi dedikodular yapılıyor. Biz de iki ekip gönderiyoruz, ekiplerden biri yangını söndürürken diğer ekip mahalle sakinlerinin istediklerini yapıyor. Böy-

lece hem yangını söndürüyoruz hem de halkı memnun etmiş oluyoruz" dedi. Biraz bozulur gibi oldum. İçimden tuhaf ve ilginç diye geçirdim. Sonra benzer durumlarla bizim de karşılaştığımızı hatırladım.

Yangın sırasında benim de çok şaşırduğım olaylar oldu. Bizim insanımız yardım severdir. Kötü niyetle değil, yardımcı olmak için müdahale etmek ister. Sadece yangın söndürme değil her konuda fikir yürütür. Yangının nasıl söndürüleceğini, ülkenin nasıl idare edileceğini, ekonominin nasıl düzelteceğini bilmeyen yoktur. Konuşmak görüş bildirmek iyi de, yangın sırasında yanlış yönlendirmeler kötü sonuçlara neden olabiliyor. Hatırlıyorum bir keresinde, Eminönü'nde bir han yanıyordu ve çatı çökmüştü. İç kısım cehennem gibiydi. İtfaiyecileri içeri sokmak mümkün değildi. Duvarları siper edip merdivenli araçlardan iç kısma su vererek yangının bastırılmasına çalışılıyorduk. Vatandaşlardan iki kişi ısrarla duvarı yıkmamızı ve oradan yangına müdahale etmemizi istedi. Uygun olmadığını söyleyip yanlarından uzaklaştım. Biraz sonra bu kişilerin gazetecilere, itfaiyenin yangına yanlış müdahale ettiği için yangının büyüdüğünü söylediklerin duydum. Oysa duvar yıkılsaydı, alt kısımdan ani oksijen girişi olacak, alev dili oluşacak, yangın dar sokağa yayılacak ve karşıdaki

binalar da yanacaktı. Sokak içindeki itfaiye araçları da zarar görecekti.

Yangın sırasında vatandaşların yangına müdahalesine müsaade edilmemeli fakat yangınla ilgili mümkün olduğu kadar çok bilgi alınmalıdır. Olay yeri daima bilinmeyen ve belirsiz unsurlarla çevrilmiştir. Bu unsurlara bağlı olarak olay yerindeki amir, vereceği kararların nasıl uygulanacağını gözden geçirerek karar vermek zorundadır. Bir kararın verilmesi için öncelikle doğru bilgi gereklidir. Yanlış bilgilendirmeler itfaiye çalışmalarını sekteye uğratır. "İçeride biri var mıydı, yoksa yok muydu? İçeride parlayıcı, patlayıcı madde var mı, yok mu" gibi benzer sorulara vatandaşların her biri farklı bilgi verir. Olay yerinde tespit edilen birçok bilgi ve ayrıntı birbiriyle çelişir. Kime inanacağınızı şaşırırsınız. Vatandaşların söylediklerinin çoğu başkasından duyduğudur. Ayrıca bilgi kişiden kişiye aktarılırken de değişebilir. Bunların çoğu yanlıştır demek doğru değil, gerçek olanları da vardır. Bu nedenle bilgiyi alınan kaynak çok önemlidir. Eğer bilgiyi veren kişi rahat değilse ve kötümserse, o zaman verdiği bilgileri etkiler ve yanlış yönlendirebilir. Bilginin her zaman bilinmeyenleri de içerdiğini unutmamak gerekir. İnsan hayatının konu olduğu bir durumda, hiçbir bilgi göz ardı edilmemeli mutlaka araştırılmalıdır. ■